نگاه پرابهت مرد شمی به شینزو آبه در موزه ایران باستان

حالا دیگر شینزو آبه، نخست‌وزیر ژاپن به کشورش برگشته، اما شاید بدتان نیاید بدانید پیش از آن‌که کشورمان را ترک کند از چه مکان‌هایی در ایران بازدید کرده. آنچه بازگویی‌اش به ما و این صفحه برمی‌گردد، بازدید نخست‌وزیر ژاپن از موزه ایران باستان است و این‌که شینزو پس از آن‌که جواب قاطع رهبر ایران را در جیبش گذاشت به موزه ایران باستان رفت، مقابل مجسمه بزرگ‌زاده اشکانی یا همان مرد شمی ایستاد و نگاهی از سر بهت به این نماد هویت و عزت و اقتدار ایرانیان باستان انداخت؛هویتی که در خون ایرانیان از گذشته‌های دور جاری بوده و با ظهور اسلام و پس از آن پررنگ‌تر شده که کم نشده. خدا می‌داند زمانی که شینزو از مقابل هریک از آثار باستانی و گران‌قدر موزه ملی باستان رد و در تاریخ و هویت و علم و هنر ایرانیان غوطه‌ور می‌شد، به چه می‌اندیشید و چگونه آنها را به عزت امروز ایرانیان پیوند می‌داد، اما هرچه بود او پس از بازدید از آثار تاریخی موزه، دفتر یادبود موزه را امضا کرد و بر هویت و اقتدار ایرانیان مهر تایید نشاند./ جام‌جم

خبر

«ارواح سنگی» در محاصره سودجویان

«وردیج» را شهر آدمک‌ها می‌نامند، روستایی با سنگ‌هایی شبیه ارواح که گرچه بنا برعلم زمین‌شناسی دلیل ایجادش فرسایش بادی است، اما به هر روی تشکیل آدمک‌های سنگینی که هرکدام یک شکل دارند، از کله و جمجمه انسان گرفته تا سرِ حیوان‌های وحشی، این روستا را که طبیعت زیبایی هم دارد، به یک منطقه نمونه گردشگری تبدیل کرده است. وردیج اما هنوز ثبت ملی نشده و پیش از آن‌که پای میراث فرهنگی به آن برسد و ثبت و مراقبت شود، کاسب‌ها پایشان به این منطقه باز شده، آن‌قدر که از حدود یک سال گذشته، چادرهایشان را پای کوه ارواح سنگی علم کرده‌اند و تا نیمه شب بوی کباب و جگر و سیب‌زمینی و منقل‌های چای در فضا می‌پیچد. این را خبرنگار ایسنا گفته و اضافه کرده حتی پیشتر از آنها، گروه‌های عکاسی و فیلمبرداری برای تبلیغات مدلینگ خود این نقطه را بهترین مکان می‌دانستند. حالا در کنار همه استفاده‌هایی که مردم بومی و منطقه و آشنا به این محوطه تاریخی از آن می‌کنند، هستند افرادی که پایشان برای ساخت حتی اتاقک‌های کوچک چند در چند متری هم باز شده و آثاری از حضورشان در منطقه به چشم می‌آید!

یکی از مُسن‌های وردیج می‌گوید، قدمت برخی خانه‌ها که خانه پدری خودش هم جزو آنها بوده به ۲۰۰ سال برمی‌گردد. برخی محلی‌های قدیمی می‌گویند در گذشته، تمام خانه‌های روستا از تکه‌سنگ‌هایی ساخته شده بودند که از دل کوه کنده شده بود و بافت روستاها بدون استثنا تا کمر سنگی بودند و از کمر به بالا با گِل درست شده بود، باغ‌ها جدا از روستا بودند، اما حالا خانه‌ها شکل شهری گرفته‌اند. شاید کافی بود متولیان شهری و میراثی دست‌کم حدود ده سال قبل به خود می‌جنبیدند تا این منطقه را به‌راحتی به‌عنوان یک منطقه نمونه گردشگری تبدیل کنند.

یکشنبه‌های سبز
با مساجد و اماکن مذهبی- تاریخی ایران

اگر زائر امامزاده یحیی شدید بازدید از آثار زیبا و تاریخی چون سرای کاظمی، خانه وثوق‌الدوله حمام نواب مدرسه معمارباشی و خانه مدرس را فراموش نکنید

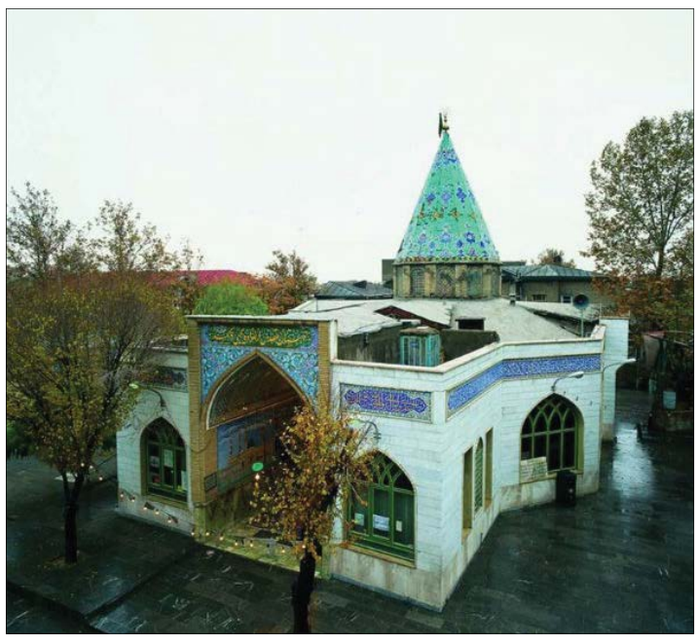

گشت و گذاری کوتاه گِرد امامزاده یحیی در محله تاریخی عودلاجان تهران

آرامش در قلب تهران

نازیلا ناظمی
ایران

اگر روزی گذرتان به کوچه پس کوچه‌های تهران افتاد، آنجا که هنوز شاید بتوان ردپایی از عطر سبزه‌های روییده از میان کاهگل‌ها و نفس اقاقیا و نسترن‌ها یافت یا دلتان گرفته بود و یک گوشه دنج و مصفا می‌خواست یا حتی اگر خواستی دمی در حال و هوای طهران نفس بکشید؛ در میان محله‌ای چند صد ساله به نام عودلاجان، جایی هست در همین شهر شلوغ و سرد و سنگی و پرهیاهو، که همه آن حس‌های خوب را می‌توانید در آن یکجا بیابید؛ بقعه امامزاده یحیی در محله قدیم تهران، که اگرچه مدتی است ظاهرش نو و مدرن شده، اما هنوز پر است از عطر اقاقیا و صفا و صمیمیت محله‌های کوچک و قدیمی و پر از خلوت حضور. امروز برای گشت و گذار در یک محله تاریخی و تماشای یک اثر و بنای مذهبی بهتر دیدیم سری به حرم کوچک و باصفای امامزاده یحیی در پایتخت بزنیم؛ حرمی در یک محله قدیمی با کوچه‌پس کوچه‌های آشتی‌کنان و خانه‌های زیبای تاریخی در اطرافش که حالا بخشی از آنها تبدیل به موزه شده است.

اگر به هر دلیل پای دلتان به سمت امامزاده یحیی کج شد و زائر امامزاده شدید، یادتان باشد که این بقعه کوچک، دیدنی‌ها و داستان‌های بسیار دارد. به عنوان نمونه در این آرامگاه کتیبه‌ای است که می‌گویند از جمله قدیمی‌ترین خط نوشته در تهران است. این کتیبه که سندی برای قدمت آرامگاه هم هست در زمان ملک شاه غازی و در ۸۹۵ قمری نوشته شده است. خود بقعه به حدود ۸۰۰ سال قبل و زمان خوارزمشاهیان بازمی‌گردد.

بقعه امامزاده حدود ۸۰۰ متر مربع مساحت دارد. بنای اصلی آن متشکل از برج خشتی مغولی هشت ضلعی و یک گنبد هرمی‌شکل با ۱۲ ضلع متعلق به قرن هفتم هجری است. در دوره قاجاریه اطراف برج خشتی با کاشی‌های هفت رنگ مزین شد. اما گنبد به همراه صحن اصلی امامزاده در سال ۱۳۱۸ ویران و به جای آن یک اداره دولتی ساخته شد. از آنجا که مقبره در سردابی در عمق چهار متری زمین قرار داشت، در نتیجه از صدمه و آسیب جان سالم به در برد و بنای امامزاده در سال ۱۳۲۰ تجدید بنا شد. در این سال بنایی به همان سبک بنای قدیمی ساخته و در طول سال‌ها تزئینات بسیار به آن اضافه شد.

یک صندوق چوبی عتیقه

از قدیمی‌ترین آثار باقیمانده در آستان امامزاده، صندوق چوبی روی مرقد است که روی آن تاریخ ۸۹۵ هجری قمری ثبت شده. در کتیبه‌ای که پیش از این ذکر آن رفت، نوشته شده که این صندوق توسط دو برادر به نام‌های استاد حسین و استاد محمد لواسانی ساخته شده است. روی درِ قدیمی بقعه نیز در دو کتیبه کوچک به خط ثلث نوشته شده که بانی بقعه خشتی قدیم شخصی به نام «قرابشاره» و معمار آن «دیوحسن» است. در صحن امامزاده علاوه بر بقعه امامزاده یحیی و محمد(ع)، مقبره مرحوم بهاء الملک همدانی نیز وجود دارد.

امامزاده یحیی کیست؟

امامزاده یحیی گرچه به این نام معروف است، اما این مکان در واقع آرامگاه دو نفر است. ابوالقاسم عزالدین یحیی(ع) و امامزاده محمد(ع) که به قولی با ۱۵ واسطه به امام چهارم، امام سجاد(ع) می‌رسند. البته درباره نسب ابوالقاسم عزالدین یحیی اختلاف نظری وجود دارد. در کتاب شریف رضی، ایشان از فرزندان امام سجاد هستند، ولی روی صندوق بقعه نوشته شده ایشان یحیی بن زید و فرزند امام حسن مجتبی(ع) هستند. ابوالقاسم عزالدین یحیی همچنین از بزرگان و مشاهیر عصر سلجوقی و بزرگ و سرور علویان ری، قم و آمل بوده است. ایشان بسیار مورد احترام و تکریم طغرل بیک سلجوقی بوده و دخترعمه سلطان سنجر بن ملک‌شاه، پادشاه سلجوقی را به همسری داشته. وی در جنگی میان طغرل سلجوقی و سلطان محمد خوارزمشاه، پس از کشته شدن طغرل بیک به شهادت می‌رسد. وی پس از شهادت توسط مردم در همین مکان به خاک سپرده می‌شود. مکانی که بعدها به زیارتگاه مهمی در تهران تبدیل می‌شود. مقبره دیگری که در محوطه امامزاده یحیی قرار دارد، متعلق به امامزاده محمد است که بنا به گفته شریف رازی، برادر امامزاده یحیی است که او نیز سال ۵۹۲ ه.ق به دست علاءالدین تکش خوارزمشاه به شهادت می‌رسد.

امامزاده و اقمار زیبای تاریخی‌اش

زیارت امامزاده یحیی(ع) هم فال است هم تماشا، چراکه مجموعه‌ای از خانه‌ها و اماکن تاریخی و دیدنی در نزدیکی آن وجود دارد که می‌تواند یک روز خاطره انگیز و یک گشت به یادماندنی را در بافت قدیمی تهران رقم بزند.

سرای کاظمی کمی آن طرف‌تر از امامزاده قرار دارد و امروز به یکی از زیباترین موزه‌های تهران تبدیل شده است. خانه مهرانگیز کامبیز که به خانه وثوق‌الدوله معروف است و به یکی از نوادگان شاهان قاجار تعلق دارد و امروز خانه فرهنگی محله امامزاده یحیی است، در سوی دیگر قرار دارد. حمام نواب که صحنه‌هایی از فیلم‌های خاطره‌انگیز تاریخ سینما مانند قیصر و گوزن‌ها و ضیافت در آن فیلمبرداری و امروز تبدیل به موزه شده نیز در همان نزدیکی جای دارد. مدرسه معمارباشی و خانه مدرس از دیگر مکان‌های دیدنی در اطراف امامزاده یحیی است.

طراح: بیژن گورانی

جدول شماره ۵۴۰۶

جدول عادی

افقی: ۱) لانه زنبور عسل- لقب شیطان- نویسنده و فیلمساز شهید دفاع مقدس ۲) نوعی توتون و تنباکوی تند- فیلمی از چارلی چاپلین ۳) تردید- باطل‌کننده- سخنور ۴) از مرکبات- حرف مجهول- توده مردم عادی ۵) دفاع فوتبال- عرق کردن- آزاد شده از زندان- عددی مفرد ۶) پهلوان اسطوره‌ای شاهنامه- برگشتن - مرکز استان مرکزی ۷) گروه مجهز - جاه و جلال - اندام پرواز ۸) خالق تابلوی زیبای لبخند ژوکوند ۹) مادر آذربایجانی- کلفت و ضخیم- بیشه ۱۰) مشهور - نوعی موتور درون‌سوز - سنگ سخت ۱۱) پرنده‌ای شناگر- میوه‌ای با خاصیت طبی- هر حفره بسته در بدن- طرف ۱۲) کفر ... از کفت بیرون کند - از القاب حضرت فاطمه(س)- دست آموز ۱۳) ظالم- نوعی انرژی - افزون ۱۴) نوعی بدلکاری هیجان‌انگیز با موتور- غذایی از گوشت سرخ‌کرده و تخم‌مرغ ۱۵) پیوسته - تاریخ‌نگار - تکیه‌گاه.

عمودی: ۱) غرور - فاش- دکان شیرینی‌پزی ۲) کیسه نایلونی- چشمه- عدد اول ۳) شهرآورد- غرامت- زرتشتی ۴) تکرار حرفی- ثروتمند- مهلت نافذ بودن چیزی ۵) گوناگونی- گلی زیبا- ابزار درودگری ۶) دورویی- گزارش - شرم و حیا ۷) باده گسار- تشریفات همراه با شکوه و جلال - پایتخت ایتالیا ۸) بی‌اعتنا به قید و بندها - زبانی از شاخه زبان‌های سامی- غذای ثروتمندان ۹) ضمیر جمع- نقصان - از فروع دین اسلام ۱۰) پدر عمار - پرنده‌ای شبیه چکاوک- مسمار ۱۱) مقابل رفت- کدبانو - اندازه فرنگی ۱۲) از القاب امام زمان(عج) - سلول - نفس ۱۳) اسب بارکش - سراب - تن‌پوش ۱۴) ساز مثنوی- لیف ظرفشویی- رستن گیاه ۱۵) بی‌همتا - سخن گستاخانه - همان خورشید است.

جدول ویژه

افقی: ۱) جلو افتادن- نمایش و آواز- پرهیزکاران ۲) معادل فارسی پازل- معدوم یا مفقود ۳) خرده سنگ- نوعی زیرانداز - طولانی‌ترین رود اروپا ۴) پسر معاویه- کسی که مال دیگری را به زور می‌گیرد- رخوت ۵ - حرف ندا- اندک - محلی - از خواهران برونته ۶) بانمک - شوخی - کاشف اورانوس ۷) درس نگارشی - نشان افتخار- ترس ۸) اثری به قلم آناتول فرانس، نویسنده فرانسوی ۹) نقطه تقاطع دو ضلع زاویه - داستان اخلاقی کوتاه که قهرمانان آن حیوانات هستند - میل جنسی ۱۰) سراسیمگی- نماز وحشت- گلابی ۱۱) شب روستایی- حفر کردن- از پادشاهان ساسانی- مزه خرمالو ۱۲) لغو- هزار گرم- سازمان پیمان مرکزی ۱۳) ماندگار - برترین حجاب زن ایرانی- شهری در آلمان ۱۴) فیلمی مشهور ساخته جیمز کامرون- ماشین بتون‌ساز ۱۵) در دسترس- دشمنی کسی را در دل داشتن- طویل.

عمودی: ۱) کاخ زمستانی- خدمتکار- باز شدن غنچه گل ۲) سال گوسفند از سال‌های ترکی- گازی رادیو اکتیو- طمع ۳) شهری در خراسان رضوی - سترون - سفید ۴) قسمتی از پا - از حواریون مسیح (ع)- قهوه‌ای روشن ۵) اهل شهر بادگیرها- شنیدن - گاو یالدار تبت ۶ - بی‌درنگ - ترموستات - مغازه ۷) پیش‌آمدگی پای دیوار - شفاهی- حاصل هر عدد به توان صفر ۸) بد نام - از خواهران برونته - سه گوشه ۹) پسوند فاعلی- بامداد - خواهش‌های نفسانی ۱۰) هدهد - شهری در لرستان- ظرف روغن ۱۱) سر به راه - مکان خطرناک- شادمانی ۱۲) داستانی نوشته صادق چوبک - از قبایل قدیمی اعراب - بتی در عصر جاهلی ۱۳) سنجش - شهرستانی در آذربایجان شرقی- حلال رنگ ۱۴) قلب قرآن - آبگیر - گیاه زینتی گرمسیری با گل‌های ساده ۱۵) اثرگذار- خواب وحشتناک - پول خارجی.

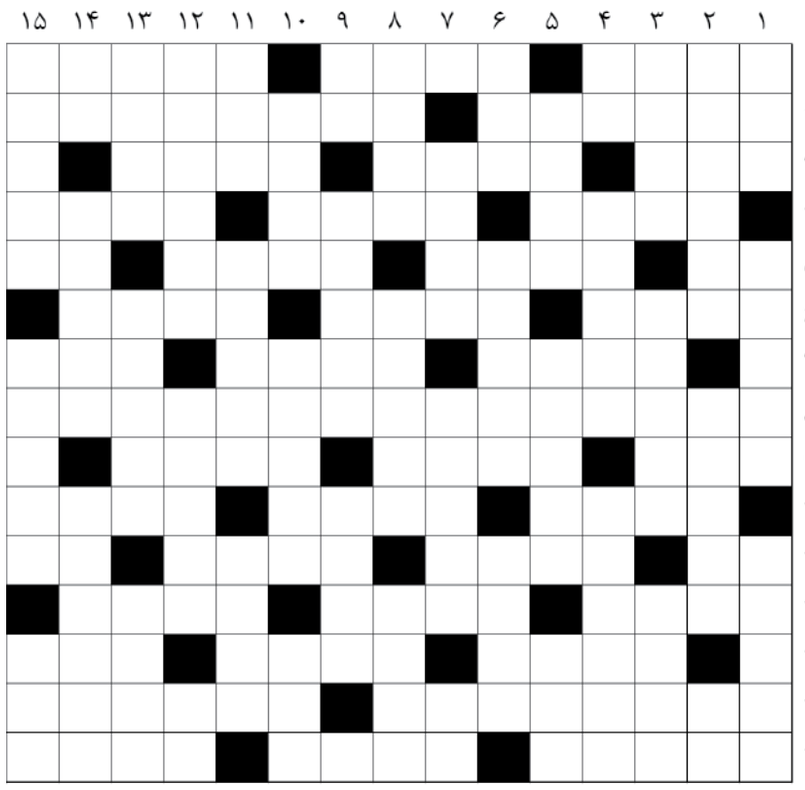

حل جدول عادی شماره ۵۴۰۵

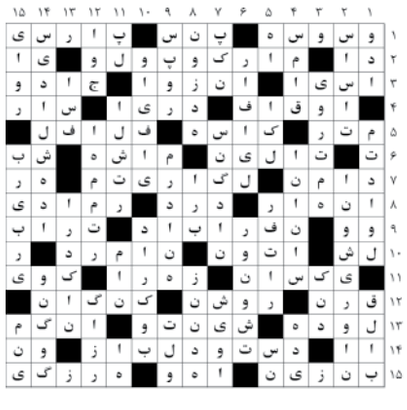

حل جدول ویژه شماره ۵۴۰۵

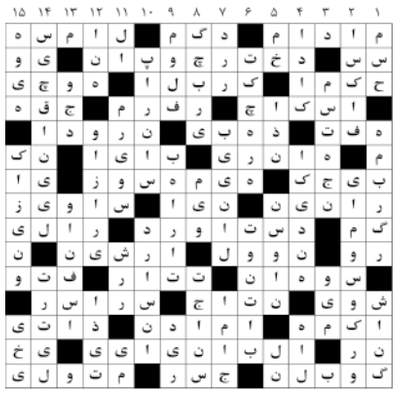

این شاهد زنده را دریابید

فکر می‌کنید از زمان شکل‌گیری تهران چندسال می‌گذرد؟ صد، سیصد، هزار سال یا بیشتر؟ امروز براساس یافته‌های باستان‌شناسی و کشفیات انجام شده در بافت قدیمی تهران، مشخص شده می‌توان تاریخ موجودیت یافتن تهران را به ۵۰۰۰ سال قبل ربط داد. مورخان نیز براساس آنچه در کتب تاریخی باقی مانده، تایید می‌کنند تهران از سده‌های بسیار دور محل اسکان مردمان و آمد و رفت کاروان‌ها بوده است. آنچه آنها از تهران توصیف می‌کنند بسیار با آنچه ما امروز شاهد آن هستیم متفاوت است. شهری با قنوات بسیار، درختان چنار کهنسال و مزارع پونه و ریحان. امروز تنها منبع و ماخذ ما درباره آنچه بر تهران گذشته، تنها همان مدارک و کتاب‌ها هستند، اما در میان این همه مدارک کاغذی، یک شاهد زنده ۹۰۰ ساله وجود دارد که شاید روزی بتوان همانند داستان یک فیلم علمی - تخیلی خاطراتش را ثبت و ضبط کرد. این شاهد سبز، یکی از دیدنی‌های کنار امامزاده و کهن‌ترین درخت چنار تهران و سومین چنار بزرگ تهران است.

درخت کهنسال امامزاده پیر است و شکننده، پس برای ماندنش، قسمت‌هایی از درخت را با زنجیر بسته‌اند تا بیشتر از این در هم نشکند.

قدمت این درخت آن اندازه زیاد است که دیگر شباهت چندانی به چنار ندارد، فرورفتگی زیبایی در داخل درخت وجود دارد که آن را از دیگر چنارها متمایز می‌کند. از آنجا که همیشه پیران، مراد و راهنما هستند و امیدی است به دستگیری‌شان، پس آثاری از دخیل و قفل‌های بسیار روی شاخه‌های نیمه خشکیده چنار تاریخی دیده می‌شود.

باقیمانده از یک خانواده چناری

چنار کهنسال تهران هفت متر قطر دارد و ظاهرا خواهرانی هم داشته. آنها سه درخت بودند که یکی خشک شده و دیگری مورد بی‌لطفی شهرداری قرار گرفته و به بهانه ایجاد مزاحمت در خیابان بریده شده. درخت باقی‌مانده که در کنار صحن زنانه قرار دارد با شماره یک، در سال ۱۳۳۰ در فهرست وزارت فرهنگ و اداره باستان شناسی به ثبت رسیده است.

درباره حفره و فرورفتگی چنار داستان جالبی هم وجود دارد. بنا به گفته اهالی محل امامزاده، در سال‌های گذشته کفاشی داخل این درخت را سوراخ کرده و آنجا مشغول کفاشی و زندگی بوده و حتی شب‌ها در همان درخت می‌خوابیده است.

در حدود ۳۰ سال قبل کفاش ناگهان این محل را ترک کرده و دیگر کسی از او خبر ندارد. برخی نیز بر این باورند حفره بزرگ و سیاه درخت، به‌دلیل دود شمع و چراغ‌های نذری است.

درخت پیر تهران که شاهد زنده سرگذشت شهر ماست و دلش صندوقچه اسرار این شهر، امروز بسیار به مراقبت و توجه نیاز دارد.

اتریشی‌ها برای برگزاری کلاس درس گردشگری به ایران می‌آیند

حضور موسسه بین‌المللی آموزشی «وی فی» (WIFI) در ایران، با هدف ارائه خدمات آموزشی در زمینه تربیت نیروی انسانی متبحر در صنعت گردشگری کشور، یکی از مهم‌ترین مصوبات دومین کارگروه گردشگری ایران و اتریش بود که خبرش از طریق مسؤولان گردشگری در روزهای اخیر منتشر شد.

به گزارش جام جم و به نقل از روابط عمومی معاونت گردشگری سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، زاهد شفیعی، مدیرکل آموزش و مطالعات گردشگری به عنوان نماینده جمهوری اسلامی ایران در کارگروه گردشگری ایران و اتریش که در آخرین روزهای هفته گذشته در شهر وین برگزار شد با برشمردن مهم‌ترین دستاوردهای جلسه کاری «آموزش گردشگری و تربیت نیروی انسانی» در محل وزارت فدرال گردشگری و توسعه پایدار وین، گفت: عضویت همه شرکت‌های فعال در حوزه‌های مختلف اعم از صنعتی، کشاورزی، گردشگری و... در اتاق بازرگانی اتریش و اختصاص بخشی از درآمدهای هر یک به موضوع آموزش و به‌دنبال این روند فعالیت موسسه آموزشی معتبر و گسترده «وی فی» (WIFI) با مسؤولیت ارائه خدمات آموزشی به شرکت‌های عضو اتاق بازرگانی، سبب گسترده شدن فرصت آموزشی مناسب و به‌روز، برای ایران شده است.

شفیعی افزود: بهره‌مندی از موسسه بین‌المللی و معتبر آموزشی «وی فی» که ضمن طراحی بیش از ۵۰ مدل آموزش تخصصی گردشگری، مسؤولیت تعلیم سالانه بیش از ۵۰۰ هزار نفر را در کارنامه خود دارد؛ فرصتی مغتنم جهت ارتقای سطح کیفی خدمات آموزشی بخش گردشگری به شمار می‌آید که با رایزنی‌های صورت گرفته، زمینه حضور و همکاری آن در ایران فراهم شده است.

مدیرکل آموزش و مطالعات گردشگری یادآور شد: پیشنهاد دادیم که «وی فی» شعبه ایران را راه‌اندازی کند و با طبق تفاهم‌نامه‌ای با سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری یا تشکل‌های تخصصی گردشگری از جمله راهنمایان تور، هتلداران، دفاتر خدمات مسافرتی و... دوره‌های آموزشی در ایران برگزار کند یا به موسسات آموزشی ما «برند» بدهد؛ تا آنها تحت اعتبار «وی فی» اتریش بتوانند خدمات آموزشی ارائه دهند و گواهینامه صادر کنند.

نماینده هیات ایرانی کارگروه گردشگری ایران و اتریش با اشاره به این‌که «وی فی» به‌عنوان برندی بین‌المللی علاوه بر اتریش در بسیاری از کشورهای اطراف نیز خدمات آموزشی ارائه می‌کند و مدرک ارائه شده آن، از سوی بسیاری از کشورها همانند چین و.... مدرک معتبری محسوب می‌شود؛ اظهار کرد: بر این اساس مصوب شد وی‌فی ضمن هدایت و مدیریت وزارت توریسم، چارچوب همکاری‌های مشترک در حوزه آموزش‌های گردشگری ایران را ارائه نماید و با تعیین و ارائه دوره‌های مورد نظر، اساتید، محتوا و سرفصل‌های احتمالی به طرف ایرانی، روش اعزام اساتید و هزینه‌ها را در پروتکل بررسی کند.

گفتنی است کارگروه گردشگری ایران و اتریش منطبق بر پیشینه نقشه راه همکاری‌های ایران و اتریش که در ماه مارس ۲۰۱۶، در شهر وین مورد توافق و امضای نمایندگان دو کشور قرار گرفته، تشکیل شده است. در این راستا شش کارگروه مشترک برای پیگیری مفاد نقشه راه تعیین شده که یکی از آنها کارگروه گردشگری بوده است.